

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๐/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ๒๐/๒๕๖๖

วันที่ ๒๙ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง ศาลอาญา

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๓) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่งหรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” และวรรคสอง ที่บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง” และมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน”

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (๑) โดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา (๒) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน (๓) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีเหตุผลในการประกาศใช้ เนื่องจากปัจจุบันระบบคอมพิวเตอร์ได้เป็นส่วนสำคัญของการประกอบกิจการและการดำรงชีวิตของมนุษย์ หากมีผู้กระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ให้ระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานตามคำสั่งที่กำหนดไว้หรือทำให้การทำงานผิดพลาดไปจากคำสั่งที่กำหนดไว้ หรือใช้วิธีการใด ๆ เข้าล่วงรู้ข้อมูล แก้ไข หรือทำลายข้อมูลของบุคคลอื่นในระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ หรือใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จหรือมีลักษณะอันลามกอนาจาร ย่อมก่อให้เกิดความเสียหาย กระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของรัฐ รวมทั้งความสงบสุขและศีลธรรมอันดีของประชาชนได้ การนี้จึงสมควรกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าว ต่อมาในปี ๒๕๖๐ ได้มีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้โดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ อันเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่มีรูปแบบการกระทำความผิดซับซ้อนมากขึ้นตามพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับมีการจัดตั้งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมขึ้นเพื่อภารกิจในการกำหนดมาตรฐานและมาตรการในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศ โดยเป็นการกำหนดฐานความผิดขึ้นใหม่ และแก้ไขเพิ่มเติมฐานความผิดเดิม รวมทั้งบทกำหนดโทษของ

ความผิดดังกล่าว ประกอบกับการปรับปรุงกระบวนการและหลักเกณฑ์ในการระงับการทำให้แพร่หลาย หรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์

ประเด็นตามคำโต้แย้งที่ว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) เป็นบทบัญญัติที่มีถ้อยคำอันเป็นองค์ประกอบของความผิดที่ไม่แน่นอนและไม่ได้กำหนดนิยามไว้อย่างชัดเจน เปิดช่องให้มีการใช้กฎหมายกั้นแก่งประชาชน กระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ขัดต่อหลักการบัญญัติกฎหมายซึ่งมีโทษทางอาญา เพราะบุคคลจะได้รับโทษทางอาญาก็ต่อเมื่อกฎหมายบัญญัติไว้อย่างชัดเจนในขณะกระทำความผิด กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ขัดต่อหลักนิติธรรม หรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควร ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ เห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดโทษทางอาญาไว้สำหรับลงโทษที่ผู้กระทำการฝ่าฝืนกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์นั้นมีได้หลายกรณี อาทิ การใช้คอมพิวเตอร์เป็นเป้าหมายในการกระทำความผิด กล่าวคือกระทำความผิดต่อระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด หรือการใช้คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการกระทำความผิด และเพื่อป้องกันและปราบปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดดังกล่าวขึ้นอันจะส่งผลเสียหายจนยากต่อการควบคุมจึงต้องกำหนดให้บทบัญญัติดังกล่าวมีความผิดและมีโทษทางอาญา หลักการในการบัญญัติถ้อยคำที่ปรากฏในกฎหมายนั้น มีอาจบัญญัติให้รายละเอียดชัดเจนแน่นอนในทุกกรณีได้ แต่กระทำได้โดยการบัญญัติถ้อยคำให้มีความแน่นอนชัดเจนพอควรและเปิดช่องให้สามารถใช้ดุลพินิจในการตีความกฎหมายนั้นได้ มิเช่นนั้นจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่เกิดประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันแม้กฎหมายจะเปิดโอกาสให้สามารถใช้ดุลพินิจในการตีความได้ก็ตามแต่องค์กรผู้บังคับใช้กฎหมายนั้นก็ไม่สามารถใช้ดุลพินิจตีความหรือบังคับใช้กฎหมายอย่างกว้างขวางจนถึงขนาดที่จะไปละเมิดหรือล่วงล้ำสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้เช่นกัน ประกอบกับหลักการสำคัญในการตีความบทบัญญัติที่กำหนดโทษทางอาญา ซึ่งถือหลักสำคัญที่ว่าต้องตีความไปในทางที่เป็นคุณแก่จำเลยหรือผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด

เดิมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (๑) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น

หรือประชาชน ...” ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าว โดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยแก้ไขเพิ่มเติมเป็นมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (๑) โดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา ...” เห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวได้มีแก้ไขเพิ่มเติมโดยการเพิ่มเติมองค์ประกอบที่จะนำมาเป็นหลักในการพิจารณาความผิด โดยบัญญัติให้การกระทำที่จะเป็นความผิดนั้นต้องเป็นกระทำโดยทุจริต หรือกระทำโดยหลอกลวงอันมีลักษณะเป็นการกำหนดองค์ประกอบของความผิดที่ให้องค์กรบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาถึงเจตนาของผู้กระทำว่ากระทำความผิดไปโดยมีเจตนาทุจริต หรือกระทำโดยการหลอกลวงบุคคลอื่นหรือไม่ นอกจากนี้ยังได้แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของความผิดในตอนที่ ๒ ของมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) ที่ว่า อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา การนี้จึงทำให้บุคคลผู้กระทำความผิดและต้องรับโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) นั้น จะต้องมิใช่บุคคลผู้กระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา ทั้งเมื่อพิจารณาจากความในวรรคสองของบทบัญญัติมาตรา ๑๔ ที่ว่า ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง (๑) มิได้กระทำต่อประชาชน แต่เป็นการกระทำต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้กระทำ ผู้เผยแพร่หรือส่งต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้เป็นความผิดอันยอมความได้นั้น ถือเป็น การแบ่งประเภทของความผิดทั้งสองบทบัญญัติออกจากกันเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย และเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญาที่มีวัตถุประสงค์มุ่งคุ้มครองชื่อเสียงและศักดิ์ศรีของบุคคลผู้ถูกใส่ความเป็นสำคัญ ซึ่งมีความแตกต่างจากความมุ่งหมายของความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดอันถือเป็นประโยชน์สาธารณะอย่างหนึ่ง

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๒) ที่ว่า ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ

ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน โดยบทบัญญัติดังกล่าวได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เช่นเดียวกับ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) อันเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของความผิดจากบทบัญญัติเดิมที่ว่า ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือ ก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน ถือเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมความเสียหายให้ครอบคลุมและ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการป้องกันมิให้เกิดการเผยแพร่หรือส่งต่อข้อมูล อันเป็นเท็จระหว่างกัน เนื่องด้วยข้อมูลที่น่าเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์เป็นข้อมูลที่สามารถเผยแพร่ออกไป ในวงกว้างได้อย่างรวดเร็วและง่ายต่อการส่งต่อข้อมูลระหว่างกัน หากข้อมูลเท็จดังกล่าวเป็นข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ ของประเทศ โครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือข้อมูลใด ๆ ที่อาจจะ ก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชนล้วนเป็นข้อมูลที่สำคัญ การเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวย่อมต้องใช้ ความระมัดระวัง หากปล่อยให้มีการส่งต่อข้อมูลอันเป็นเท็จอาจจะส่งผลกระทบต่อโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของ ประเทศได้ ส่วนในการตีความว่าข้อมูลใดเป็นข้อมูลที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ความมั่นคง ปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้าง พื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือเป็นข้อมูลที่น่าจะก่อให้เกิดความตื่นตระหนก แก่ประชาชนหรือไม่ เป็นกรณีที่ต้องกรผู้บังคับใช้กฎหมายจะตีความบทบัญญัติดังกล่าวที่ต้องพิจารณา ชั่งน้ำหนักจากความร้ายแรงของความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในหลายส่วนประกอบกับข้อเท็จจริงอื่น ๆ กรณีคงต้องถือว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ได้บัญญัติลักษณะของความผิดไว้อย่างแน่นอนชัดเจนพอควรแล้ว และไม่ถือเป็นการเปิดช่องให้มีการใช้กฎหมายกั้นกั้นประชาชนแต่อย่างใด

สำหรับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติรับรองสิทธิและเสรีภาพในการแสดง ความคิดเห็นของบุคคลไว้ว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น โดยการจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครอง สิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือ เพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน เห็นได้ว่า แม้รัฐธรรมนูญจะได้คุ้มครองและรับรองเสรีภาพให้การแสดง

ความคิดเห็นของบุคคลไว้ก็ตามแต่ก็มีได้รับรองไว้อย่างเด็ดขาดแต่อย่างใด กล่าวคือ รัฐธรรมนูญยังคงเปิดช่องให้มีการจำกัดเสรีภาพดังกล่าวไว้ได้ โดยการตราเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายและต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชนเท่านั้น เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ที่ตราขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ ส่งผลให้รัฐสามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย การนี้จึงเห็นว่าบทบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่ขัดหรือแย้งต่อเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญรับรองและคุ้มครองแต่อย่างใด ทั้งนี้ เมื่อชั่งน้ำหนักระหว่างสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่ต้องถูกจำกัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่จะได้รับแล้วนั้น ถือได้ว่าเป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และเมื่อบทบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง รวมถึงไม่กระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญรับรองและคุ้มครองไว้ จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง

มีประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๓) เป็นบทบัญญัติที่กำหนดความผิดเด็ดขาดโดยไม่เปิดโอกาสให้จำเลยสามารถพิสูจน์ความจริง ไม่มีบทยกเว้นโทษหรือยกเว้นความผิดในข้อหาหมิ่นประมาทเหมือนที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๙ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ขัดต่อหลักนิติธรรม และหลักการในระบอบประชาธิปไตย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๓) ที่บัญญัติให้ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยเมื่อพิจารณาจากประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร และความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายนั้น เป็นบทบัญญัติความผิดที่เข้าไปควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมมิให้กระทำการใด ๆ อันจะส่งผลกระทบต่อ

ต่อความมั่นคงหรือความสงบสุขภายในราชอาณาจักร การที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๓) ได้นำความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญามาบัญญัติไว้เช่นนั้น ก็เพื่อป้องกันและปราบปรามมิให้เกิดการกระทำความผิดดังกล่าวโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด เนื่องจากข้อมูลที่น่าเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์สามารถส่งต่อข้อมูลระหว่างกันได้อย่างรวดเร็ว โดยหากรัฐไม่มีมาตรการในการควบคุมหรือป้องกันที่เพียงพออาจจะทำให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในสังคมซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายที่ยากต่อการควบคุมให้สถานการณ์กลับมาเป็นปกติ

การกำหนดบทยกเว้นความผิดหรือยกเว้นโทษทางอาญาในกฎหมายใดนั้น ย่อมต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและความร้ายแรงของความผิด เมื่อความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นความผิดที่มีระดับความร้ายแรง และส่งผลกระทบต่อส่วนรวมมากกว่าเมื่อเทียบกับความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญาที่ได้กำหนดบทยกเว้นความผิดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๙ และเป็นความผิดที่กระทบต่อเสรีภาพและชื่อเสียงของบุคคลเท่านั้น ทั้งนี้ แม้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๓) จะมีได้กำหนดบทบัญญัติยกเว้นความผิดไว้ ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยก็ยังคงมีสิทธิในการต่อสู้คดีโดยการนำเสนอพยานหลักฐานต่อศาลเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตน และยังคงได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามที่รัฐธรรมนูญได้รับรองและคุ้มครองไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคสอง ที่ว่า ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนว่าเป็นผู้กระทำความผิดไม่ได้ การนี้จึงเห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวไม่ขัดต่อหลักนิติธรรมไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และเมื่อบทบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง รวมถึงไม่ขัดต่อหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและไม่กระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญแห่งเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญรับรองและคุ้มครองไว้ ดังนั้น พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๓) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๓) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ